

2023/2104(INL)

22.1.2024

PROIECT DE RAPORT

referitor la un sistem permanent de repartizare a locurilor în Parlamentul European
2023/2104(INL)

Comisia pentru afaceri constituționale

Coraportori: Ana Collado Jiménez, Niklas Nienäß

CUPRINS

	Pagina
PROPUNERE DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN	3
ANEXĂ LA PROPUNEREA DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ	9

PROPUNERE DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN

referitoare la un sistem permanent de repartizare a locurilor în Parlamentul European
(2023/2104(INL) – (2023/2104(INL))(NLE))

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 14 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană,
 - având în vedere articolul 106a alineatul (1) din Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice,
 - având în vedere rezoluția sa din 7 februarie 2018 referitoare la componența Parlamentului European (2017/2054 (INL) 2017/0900 (NLE)),
 - având în vedere rezoluțiile sale legislative din 15 iunie 2023 referitoare la componența Parlamentului European și din 13 septembrie 2023 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului European de stabilire a componenței Parlamentului European (00013/2023 – C9-0319/2023 - 2023/0900 (NLE)),
 - având în vedere Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European din 22 septembrie 2023 de stabilire a componenței Parlamentului European,
 - având în vedere rezoluția sa legislativă din 3 mai 2022 referitoare la propunerea de regulament al Consiliului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct și de abrogare a Deciziei Consiliului (76/787/ECSC, CEE, Euratom) și a Actului privind alegerea membrilor Parlamentului European prin vot universal direct anexat la decizia respectivă („Rezoluția din 3 mai 2022 referitoare la reforma legislației electorale a Uniunii Europene”),
 - având în vedere Codul de bune practici în materie electorală al Comisiei de la Veneția a Consiliului Europei,
 - având în vedere articolele 46, 54 și 90 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri constituționale (A9-0000/2024),
- A. întrucât Parlamentul European este singura instituție a Uniunii în care cetățenii sunt reprezentați direct; întrucât așteptările bine fondate ale cetățenilor de a fi reprezentați în mod echitabil în această instituție reprezintă o chestiune de legitimitate democratică;
- B. întrucât articolul 14 alineatul (2) din TUE prevede că Parlamentul European este compus din reprezentanți ai cetățenilor Uniunii;
- C. întrucât articolul 14 alineatul (2) stabilește o procedură legislativă specială pentru adoptarea deciziei privind componența Parlamentului; întrucât Parlamentul are drept de inițiativă pentru o propunere privind componența Parlamentului European, în timp ce Consiliul European decide în unanimitate și după obținerea aprobării Parlamentului; întrucât, până în prezent, instituțiile nu au convenit asupra modalităților detaliate de

aplicare a acestei proceduri legislative speciale;

- D. întrucât componența Parlamentului European trebuie să respecte criteriile prevăzute la articolul 14 alineatul (2) primul paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), și anume cel mult șapte sute cincizeci de reprezentanți ai cetățenilor Uniunii, plus Președintele, reprezentarea fiind în mod proporțional descrescătoare, cu un prag minim de șase membri pentru fiecare stat membru și niciun stat membru neavând mai mult de nouăzeci și șase de locuri;
- E. întrucât calculul numărului de locuri per stat membru trebuie să se bazeze pe datele Eurostat privind populația rezidentă a fiecărui stat membru, în conformitate cu metoda instituită prin Regulamentul (UE) nr. 1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului; întrucât calculul include cetățenii mobili ai UE;
- F. întrucât Consiliul European a solicitat în repetate rânduri Parlamentului să propună o metodă obiectivă, echitabilă, durabilă și transparentă de repartizare a locurilor în Parlamentul European; întrucât, deși a examinat această chestiune, Parlamentul nu a înaintat până în prezent o propunere privind o astfel de metodă de repartizare; întrucât Parlamentul este invitat din nou să prezinte o propunere, întrucât Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European din 22 septembrie 2023 de stabilire a componenței Parlamentului European solicită ca, până la sfârșitul anului 2026 și înaintea propunerii privind componența sa, Parlamentul European să propună o metodă obiectivă, echitabilă, durabilă și transparentă de alocare a locurilor, care să pună în aplicare principiul proporționalității degresive, fără a aduce atingere prerogativelor instituțiilor în temeiul tratatelor; întrucât decizia Consiliului European prevede, de asemenea, că, ținând seama de impactul posibilelor evoluții viitoare, o astfel de metodă ar trebui să garanteze un număr maxim sustenabil de deputați în Parlamentul European;
- G. întrucât Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European din 22 septembrie 2023 de stabilire a componenței Parlamentului European pentru legislatura 2024-2029 mărește dimensiunea Parlamentului de la 705 la 720 de deputați; întrucât tratatul stabilește în prezent o limită superioară de 751 de membri; întrucât soluția actuală utilizată pentru a evita pierderea de locuri de către fiecare stat membru în parte, și anume de a folosi rezerva de locuri rămasă până la atingerea limitei superioare nu este nici sustenabilă, nici nu contribuie la o repartizare mai echitabilă a locurilor; întrucât această situație accentuează necesitatea unui acord privind o metodă obiectivă, echitabilă, sustenabilă și transparentă de repartizare a locurilor;
- H. întrucât, în aplicarea articolului 14 alineatul (2) din TUE, Parlamentul a propus, iar Consiliul European a aprobat respectarea următoarelor principii:
- numărul total de locuri în Parlamentul European nu depășește 750, plus președintele;
 - repartizarea locurilor între statele membre se realizează în mod proporțional descrescător, cu un prag minim de șase locuri și un prag maxim de 96 de locuri pentru fiecare stat membru, reflectând cât mai fidel cu putință dimensiunile populațiilor respective ale statelor membre;
 - proporționalitatea descrescătoare se definește după cum urmează: raportul dintre populație și numărul de locuri pentru fiecare stat membru, înainte de a fi rotunjit în plus

sau în minus la un număr întreg, variază în funcție de populația statului respectiv, astfel încât fiecare membru în Parlamentul European dintr-un stat membru mai populat să reprezinte mai mulți cetățeni decât fiecare membru în Parlamentul European dintr-un stat membru mai puțin populat, precum și invers, cu cât populația unui stat membru este mai mare, cu atât statul membru respectiv are dreptul la un număr mai mare de locuri în Parlamentul European;

- la repartizarea locurilor în Parlamentul European, se iau în considerare evoluțiile demografice din statele membre.
- I. întrucât, pe lângă aceste principii, o viitoare metodă de repartizare a locurilor ar trebui să fie obiectivă și transparentă în ceea ce privește aplicarea procedurală și datele utilizate, echitabilă în ceea ce privește egalitatea de voturi și sustenabilă în ceea ce privește aplicarea sa, indiferent de variațiile populației statelor membre, de numărul de state membre și de numărul total de locuri în PE;
- J. întrucât trebuie să se asigure că metoda de repartizare este suficient de flexibilă pentru a ține seama de viitoarele extinderi ale UE și de posibilele modificări ale dreptului aplicabil al Uniunii și, în special, ale tratatelor sau ale dreptului electoral al UE,
 1. subliniază că o decizie privind componența Parlamentului European este o condiție prealabilă pentru organizarea alegerilor europene; evidențiază că, în conformitate cu orientările Comisiei de la Venetia, aceste alegeri ar trebui să fie libere, universale, egale, directe și secrete;
 2. salută faptul că Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European a încredințat Parlamentului sarcina de a propune o metodă obiectivă, echitabilă, sustenabilă și transparentă de repartizare a locurilor, care să pună în aplicare principiul proporționalității degresive, fără a aduce atingere prerogativelor instituțiilor în temeiul tratatelor;
 3. subliniază că cerințele tratatului, împreună cu realitățile politice, au condus la acorduri negociate ad hoc privind componența Parlamentului European la fiecare mandat; observă că motivul politizării este obiectivul fiecărui stat membru de a reduce la minimum pierderile de locuri și de a maximiza câștigurile de locuri în termeni absoluți sau relativi; subliniază că, în ultimele două decizii privind repartizarea locurilor, au fost repartizate locurile care s-au eliberat după ce Regatul Unit a părăsit UE; subliniază că, pe termen lung, această strategie nu este sustenabilă, având în vedere limitarea prevăzută în tratat la un număr maxim de 751 de locuri și potențialele efecte de denaturare ale unei soluții politice, care ar face mai dificil un acord privind o repartizare echitabilă în viitor;
 4. accentuează că o metodă de repartizare a locurilor prezintă un mare potențial de a oferi în viitor un sistem permanent de alocare a locurilor în Parlamentul European într-un mod obiectiv, echitabil, durabil și transparent;
 5. subliniază că, la alegerea formulei celei mai potrivite, trebuie să se acorde prioritate criteriilor obiective și bazate pe dovezi; consideră, de asemenea, că pot fi avute în vedere modificări ale dispozițiilor relevante din tratat;

6. crede cu tărie că se poate obține ușor consiliere din partea experților privind un sistem permanent de alocare; subliniază că, având în vedere realitățile politice existente, este esențial să se găsească sistemul cel mai adecvat și să se reflecteze asupra adaptărilor și a alternativelor;

Principii și criterii de repartizare a locurilor în Parlamentul European

7. ia act de faptul că articolul 14 alineatul (2) din Tratatul privind Uniunea Europeană stabilește o serie de criterii numerice pentru repartizarea locurilor între statele membre, impunând limite minime și maxime pentru numărul de locuri alocate și stabilind numărul total de deputați în Parlamentul European; constată, de asemenea, că tratatul precizează și că alocarea locurilor trebuie să se facă în mod proporțional descrescător; subliniază că orice formulă trebuie să respecte aceste criterii;
8. subliniază că orice metodă aleasă ar trebui să fie transparentă; continuă, prin urmare, să susțină utilizarea pentru calcule a datelor Eurostat ca sursă oficială de cifre privind populația, care este accesibilă publicului; sprijină pe deplin faptul că aceleași cifre privind populația sunt folosite ca bază pentru calculele privind componența PE și majoritatea calificată în Consiliu;
9. evidențiază că metoda aleasă ar trebui să fie ușor de înțeles, evitând un nivel de complexitate pe care cetățenii nu îl pot înțelege;
10. constată că proporționalitatea degresivă este evaluată pe baza raportului de reprezentare a cetățenilor unui anumit stat membru, adică raportul dintre populația unui stat membru și numărul său de locuri înainte de rotunjire; observă că proporționalitatea degresivă are drept urmare faptul că raportul variază de la un stat membru la altul; constată, de asemenea, că, cu cât populația este mai mare, cu atât este mai mare dreptul la un număr de locuri pentru un anumit stat membru, iar raportul dintre populație și deputații în Parlamentul European crește, la rândul lui; constată și acceptă faptul că proporționalitatea degresivă implică o subreprezentare a cetățenilor din statele membre cu o populație mai mare și o suprareprezentare a cetățenilor statelor membre cu o populație mai mică; consideră că acest principiu este justificat, având în vedere actualul cadru instituțional al UE;
11. consideră că un sistem permanent bazat pe o formulă trebuie să fie sustenabil și, prin urmare, suficient de flexibil pentru a ține seama de evoluția cifrelor populației, de extinderile viitoare și de posibilele modificări ale dispozițiilor legislative aplicabile, cum ar fi legislația electorală sau modificările aduse tratatelor;
12. subliniază că o metodă echitabilă trebuie să includă elemente care să creeze un echilibru între interesele cetățenilor din toate statele membre, respectând totodată echilibrul general al sistemului instituțional, astfel cum este prevăzut în tratate, în ceea ce privește puterea de decizie indirectă a cetățenilor Uniunii, reprezentăți de deputați în Parlamentul European și de guvernele acestora în Consiliu;

Alegerea sistemului celui mai potrivit

13. ia act de faptul că definiția proporționalității degresive, astfel cum este recunoscută de

Parlamentul European¹ și de Consiliul European², nu implică o metodă specială de repartizare a locurilor în PE, dar că, din punct de vedere matematic, există un număr infinit de opțiuni;

14. indică faptul că există numeroase³ recomandări anterioare privind formula;
15. observă că recomandările anterioare privind repartizarea locurilor includeau mai multe elemente; constată că acestea includeau un număr de locuri de bază fix pentru toate statele membre și o repartizare a locurilor rămase în funcție de cifrele respective privind populația, cu un plafon de 96 de locuri; subliniază că aceste recomandări, cum ar fi așa-numitul „compromis de la Cambridge”, au fost criticate pentru nerespectarea criteriilor tratatului, cum ar fi proporționalitatea degresivă, în anumite circumstanțe;
16. constată, de asemenea, că „compromisul de la Cambridge” a fost criticat pentru că neglija interesele cetățenilor din statele membre de dimensiuni medii, conducând la pierderi de locuri pentru aceste țări; reamintește că, pentru a contrabalansa această tendință a „compromisului de la Cambridge”, este necesară o reformă amplă a mecanismului de vot calificat în vigoare la Consiliu în prezent; recunoaște cu regret că, din cauza unor grave obstacole politice, cum ar fi modificarea tratatului, aceste reforme nu au fost niciodată continuate;
17. subliniază că orice metodă aleasă trebuie să mențină avantajele formulelor cunoscute, reducând în același timp la minimum dezavantajele acestora; subliniază că elementele de „locuri de bază” ale sistemului de repartizarea a locurilor pot fi utilizate pentru a asigura reprezentarea democratică a cetățenilor din statele membre mai mici, în timp ce elementele proporționale garantează că, cu cât populația unui stat membru este mai mare, cu atât este mai mare numărul de locuri alocate acestuia; subliniază că locurile alocate proporțional cu rădăcina pătrată a populației statelor membre contribuie la asigurarea proporționalității degresive și a reprezentării democratice a cetățenilor statelor membre mici și mijlocii; consideră că combinarea acestor elemente poate fi transformată într-o formulă matematică și utilizată ca bază pentru cel mai adecvat sistem de alocare; consideră că un astfel de sistem de alocare ar trebui propus și adoptat sub forma unei decizii politice;
18. propune ca noul sistem de repartizare a locurilor să fie aplicat pentru repartizarea locurilor între statele membre începând cu legislatura care urmează după următoarea legislatură parlamentară după adoptarea prezentei rezoluții;
19. consideră că sistemul de repartizare a locurilor va facilita adoptarea rapidă de către Parlamentul European a propunerii sale adresate Consiliului European privind componența Parlamentului European; decide ca acest sistem de repartizare a locurilor să reprezinte baza propunerii sale adresate Consiliului European; subliniază că este

¹ Rezoluțiile legislative din 15 iunie 2023 referitoare la componența Parlamentului European și din 13 septembrie 2023 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului European de stabilire a componenței Parlamentului European (00013/2023 – C9-0319/2023 - 2023/0900(NLE))

² Decizia (UE) 2023/2061 a Consiliului European din 22 septembrie 2023 de stabilire a componenței Parlamentului European

³ Printre aceste formule se numără compromisul de la Cambridge, metoda puterii, metoda parabolică, metoda D'Hondt, metoda 0,5 DPL și metoda FPS.

necesară aprobarea Parlamentului cu privire la decizia Consiliului European privind componența Parlamentului European; decide, de asemenea, să nu aprobe decizia Consiliului European, în cazul în care decizia respectivă se abate de la repartizarea care rezultă din aplicarea sistemului de repartizare propus de Parlament;

20. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție legislativă, împreună cu propunerea anexată la aceasta, Consiliului European și Comisiei, precum și parlamentelor și guvernelor statelor membre.

ANEXĂ LA PROPUNEREA DE REZOLUȚIE LEGISLATIVĂ

Propunere de

DECIZIE A CONSILIULUI EUROPEAN

de stabilire a unui sistem permanent de repartizare a locurilor în Parlamentul European

CONSILIUL EUROPEAN,

având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană, în special articolul 14 alineatul (2),

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, în special articolul 106a alineatul (1),

având în vedere propunerea Parlamentului European¹,

având în vedere aprobarea Parlamentului European²,

întrucât:

- (1) articolul 14 alineatul (2) primul paragraf din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE) stabilește criteriile pentru componența Parlamentului,
- (2) articolul 10 din TUE prevede, printre altele, că funcționarea Uniunii se întemeiază pe principiul democrației reprezentative, cetățenii fiind reprezentați direct, la nivelul Uniunii, în Parlamentul European și statele membre fiind reprezentate în Consiliu de guvernele lor, care răspund în mod democratic fie în fața parlamentelor naționale, fie în fața cetățenilor lor.
- (3) prin urmare, articolul 14 alineatul (2) din TUE se aplică în contextul dispozițiilor cu aplicare mai largă privind instituțiile cuprinse în tratate, printre care se află și dispozițiile referitoare la adoptarea deciziilor în cadrul Consiliului.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

La repartizarea locurilor în funcție de populația rezidentă a statelor membre, se respectă următoarele principii:

- repartizarea locurilor între statele membre se realizează în mod proporțional descrescător,

¹ Propunere adoptată la ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

² Aprobarea din ... (nepublicată încă în Jurnalul Oficial).

reflectând cât mai fidel cu putință dimensiunile populațiilor respective ale statelor membre;

- proporționalitatea descrescătoare se definește după cum urmează: raportul dintre populație și numărul de locuri pentru fiecare stat membru, înainte de a fi rotunjit în plus sau în minus la un număr întreg, variază în funcție de populația statului respectiv, astfel încât fiecare membru în Parlamentul European dintr-un stat membru mai populat să reprezinte mai mulți cetățeni decât fiecare membru în Parlamentul European dintr-un stat membru mai puțin populat, precum și invers, cu cât populația unui stat membru este mai mare, cu atât statul membru respectiv are dreptul la un număr mai mare de locuri în Parlamentul European;
- repartizarea locurilor în Parlamentul European ia în considerare evoluțiile demografice din statele membre.

Articolul 2

Populația totală a statelor membre se calculează de către Comisie (Eurostat) pe baza datelor furnizate de către statele membre, în conformitate cu metoda instituită prin Regulamentul (UE) nr. 1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului³.

Articolul 3

(1) Numărul de reprezentanți în Parlamentul European aleși din legislatura care urmează după următoarea legislatură după adoptarea prezentei decizii se calculează după cum urmează:

[spațiu rezervat]

Articolul 4

Cu suficient timp înainte de începutul legislaturii care urmează după următoarea legislatură parlamentară după adoptarea prezentei decizii, Parlamentul European prezintă Consiliului European, în conformitate cu articolul 14 alineatul (2) din TUE, o propunere de repartizare actualizată a locurilor în Parlamentul European, calculată în conformitate cu formula prevăzută la articolul 3.

Articolul 5

Prezenta decizie intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptat la ...,

*Pentru Consiliul European,
Președintele*

³ Regulamentul (UE) nr. 1260/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 noiembrie 2013 privind statisticile demografice europene (JO L 330, 10.12.2013, p. 39).